

Атлас хмар

КУПИТИ

Душі мандрують віками так, як хмари мандрують небесами...

Американський нотаріус, який пливе Тихим океаном і спостерігає за собою, іншими людьми й спільнотами. Безмаєтний композитор, що обманом потрапляє в дім літнього генія у міжвоєнній Бельгії. Принципова журналістка, яка веде в Каліфорнії небезпечне розслідування проти великої корпорації. Марнославний видавець, котрий тікає від гангстерів. Генетично модифікована «серверка дайнера», що виголошує свій заповіт на ешафоті. І юний мешканець тихоокеанських островів, який свідчить занепад науки та цивілізації.

Оповідачі «Атласу хмар» чують відлуння одне одного в коридорі історії — відлуння, які змінюють долі як у дрібницях, так і глобально. Охоплюючи події від XIX століття до постапокаліптичного майбутнього, цей роман стирає межі — часові, жанрові, мовні — та демонструє нам дивовижний взаємозв'язок між людьми як спосіб опиратися безжальному руху жорен часу.

Присвячую Гані та її бабусі й дідусеві

Четвер Листопада 7.

Поза індіанським хутором, на віддаленім клаптику коси натрапив я на ланцюжок свіжих слідів. Тягнучись проміж гнилої ламінарії, кокосів & бамбуку, сліди привели мене до свого творця, білого чоловіка в підкочених штаних & такому ж бушлаті, з чепурною бородою & в завеликому капелюсі-бівері. Він чайною ложечкою переконував і пересівав золистий пісок, та так ретельно, що помітив мене, дише коли я поздоровкався з ним за десяток ярдів оддалік. Так я й познайомився з д-ром Генрі Гусом, хірургом лондонської аристократії. Національність його не стала для мене великою несподіванкою. Якщо і є на світі таке порожнє гніздо, такий далекий острів, щоб на його можна було ступити, не зустрівши Англійця, то на відомих мені малах такої землі не найти.

Чи д-р що згубив на сім паскуднім березі? Чи можу я допомогти?

Д-р Гус похитав головою, розв'язав свою хустинку і з явною гордістю продемонстрував її вміст:

— Зуби, сер. От се суть емальовані граалі моєї виправи. У сиву давнину ся аркадська коса була трапезною канібалів, так, тут сильні учтовали слабкими. Але зуби вони випльовували, як-от ви чи я виплюнемо вишневу кісточку. А тепер от сі корінні моляри, сер, перетворюються на золото, а як? Один ремісник на Пікаділі, котрий робить вставні комплекти для шляхти, гойно платить за людські жувала. Чи знаєте, на скільки потягне чверть фунта таких, сер?

Я відповів, що не знаю.

— От і я вам не скажу, сер, бо то професійна таємниця! — мовив він, діткнувши себе пару разів пальцем по носі. — Пане Юїнг, чи ви знаєте маркізу Грейс із Мейфера? Ніт? Та й добре, бо то справжній труп у пелерині. Пять літ минуло, відколи та чортиця заплямувала моє ім'я, так, інсинуаціями, через які мене не прийняли в Товариство, — д-р Гус перевів погляд на море. — От із того лихого часу й тягнеться моє бурлакування.

Я поспівчував докторовому лихоліттю.

— Дякую, сер, дякую вельми, але ся слонова кість,

— він потрусив хустинкою, — то мої ангели-збавителі. Дозвольте розяснити. Маркіза носить зубний протез, котрий виготовляє вже згаданий доктор. У наступні святки, якраз коли ся напахчена ослиця виступатиме на своєму Посольськiм балу, я, Генрі Гус, так, я підведусь і проголошу всім і кождому, що наша господиня жмакує канібальськими рубаками! Пан Г'юберт кине мені виклик; певно, сей кнур зарохкає щось таке: «Покажіть ваші докази, або я вимагаю сатисфакції» А я виголошу: «Докази, пане Г'юберт? Помилуйте, я ж сам збирав зуби для вашої матусі з тої величезної плювальниці на полудні Тихого океану. А ось вам і деякі їхнії приятелі!» — і жбурну сі зуби їй у сумницю з черепахового панцира & от се, пане, буде мені сатисфакція! Ті незамовкні дотепники рознесуть крижану маркізу в своїх газетках, і до наступного сезону вона отримає запрошення хіба що на Жебрацький бал!

Я поспішно побажав Генрі усу хорошого дня. Гадаю, він душевно хворий.

П'ятниця. Листопада 8.

На доморобній верфі за моїм вікном під керівництвом пана Сайкса триває робота над утлегарем. Пан Вокер, єдиний шинкар на всю Океанську бухту, єсть також основний деревоторговець & постійно вихваляється своїми роками майстром-суднобудівничим у Ліверпулі (я вже достатньо підкутий в етикеті Антиподів, аби спокійно слухати такі малоймовірні бувальщини). Пан Сайкс мені сказав, що знадобиться цілий тиждень, аби відрихтовати «Пророчицю» «побристольськи». Сім днів у такій задрипайлівці, як «Мушкет», — суворий вирок, та я пригадую класту банші бурі & моряків, яких вона потягла за борт, і моє власне лихолітте вже не здається таким страшним.

Зранку я зустрів на сходах д-ра Гуса & ми разом поснідали. Він проживає

в «Мушкеті» ще від середини Жовтня, відколи на судні «Наморадос» приплив сюди з бразильським купцем із Фіджі, де доти практикував у місії. Зараз же доктор чекає вкрай запізненого австральського тюленника «Неллі», котрий має доправити його в Сідней. А вже з кольонії він шукатиме місця на пасажирським кораблі до рідного Лондона.

Я був несправедливо & поспішно посудив про д-ра Гуса. Аби зажити успіху в моїй професії, необхідний цинізм Діомеда, однак цинізм може робити людину сліпою до субтельніших унот. Д-р має свої химерії & радо про них оповідає за чаркою португальського піско (ніколи не надуживаючи), але я залізно певен, що він єдиний інший джентельмен у цих широтах на схід від Сіднея & на захід від Вальпарасо. Може, я навіть напишу йому рекомендаційного листа для Партріджів у Сідней, бо д-р Гус & любий

Фред з одного тіста ліплени.

Позаяк моїй вранішній променаді завадила негода, ми теревенили біля торфяного вогнища & години пролітали, мов хвилини. Я багато говорив про Тільду & Джексона & мої побоювання щодо «золотої лихоманки» в Сан Франсіско. Тоді наша розмова перемандрувала від мого рідного містечка до моєї недавньої нотарської роботи в Новім Полуденнім Вельсі, а далі до Гіббонса, Мальтуса & Годвіна через «Піявки & Паротяги». Чуйна розмова — вигода, котрої мені страшенно бракує на борту «Пророчиці» & д-р виявився справдешнім поліматом. Ба більше, він власник чудового війська скрімшованих шахів, котрим ми не дамо спокою аж до відбуття «Пророчиці» чи прибуття «Неллі».

Субота, Листопада 9.

Сонце на сході сліпить, як срібний доляр. Наша шхуна на рейді в бухті вигляда досі сумно. Хвиля пригойдує до берега бойове каное Індіанів. Ми з Генрі в святошному настрою вибралися на «бенкетний пляж», безтурботно відсалютувавши покоївці, котра працює у пана Вокера. Похмура панна вивішувала білизну на кущах & проігнорувала нас. У ній є

дещиця чорної крові & здається мені, що її матір не так далеко пішла від породи з джунглів.

Минаючи індіянський хутір, нашу цікавість збудило якесь «гудінне» & ми вирішили відстежити його джерело. Оселя була обнесена частоколом, але таким потрухлим, що спроможно було здобути доступ у добрім десятку місць. На нас підвела голову гирява сука, але вона буда беззуба & при смерті & не гавкала. Зовнішнє коло хаток понга (зриштованих із гідок, земляних стін & матяних дахів) крилося в тіні «пишніших» жител — дерев'яних споруд із різьбленими перемичками & натяками на ганки. У центрі сього поселення саме відбувалося публічне бичування. Генрі & я були там єдині Білі, але серед публіки також налічувалися три касти Індіанців. Їхній вождь сидів на троні в накидуї з піря, а татуйовані індіанські вельможі & їхнє жіноцтво & діти стояли поруч, усього лічбою до тридцяти. Вподвійні менше рабів, темніших & більше сажевих, як рівняти проти їхніх горіхово-брунатних господарів, сиділи навпочіпки на землі. Яка ж вироджена, воляча апатія! Ті бідолахи, старанкуватілі & пустулярні від гакі-гакі, спостерігали за покаранням і ніяк на його не реагували, тільки видавали отой химерний, сливе полиний «туд». Ми не знали, що означає той звук — спочуття чи осуд. Бичувальник був таким Голіятом, що його тілобудова настрашила б і найліпших перебійців фронтиру. Кожен уаль мязів дикуна був обтатуйований більшими & меншими ящірками; за його шкурку можна було б правити добрі гроші, та я не став би збавляти його від неї й за всі перла О-гаваїв! Го-ропашний оголений вязень, притрушений инеем багатьох важких літ, був розібраний до нага і припнятий до А-подібної рами. Його тіло здригалось з кожним нещадним ударом, спина була палімпсестом кривавих рун, але його байдуже лице виражало безмятежність мученика, вже ввіреного Богові.

Зізнаюсь, я мертвів за кожним ударом батога. А тоді трапилась химерна річ. Битий дикуна підвів свою похилену голову, знайшов мої очі & подивився на мене до страху знайомим і приятельським поглядом! Ніби артист театру побачив давно загубленого друга в Королівській ложі та непомітно для публіки повідомив своє впізнавання. Один татуйований

«чорнобривець» підойшов & помахав своїм нефритовим кинджалом, мовляв, нам тут не раді. Я поцікавився, що за злочин скоїв вязень. Генрі обняв мене рукою:

— Ходімо, Адаме. Мудрий чоловік не стає межи звіром & його мясом.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ